

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.093/2007/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla Dr. Harangi László ügyvéd (5600 Békéscsaba, Teleki u. 10.) által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - Dr. Varga Péter ügyvéd (5630 Békés, Rákóczi u. 33.) által képviselt **alperes neve (címe)** alatti székhelyű alperes ellen határozat megsemmisítése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2007. január 29. napján kelt 5.P.20.262/2006/2. számú ítélete ellen az alperes 3. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja**, és a felperes keresetét elutasítja.

Az alperes perköltségfizetésre kötelezését mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 100.000.- /Egyszázezer/ Ft első- és másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes tagja az alperesi vadásztársaságnak és a ...-i Földtulajdonosok Közösségének is. A Közösség 2005. szeptember 16. napján közgyűlést tartott, ahol a felperes felszólalt és elmondta, hogy többen visszaélnék vadászati jogosultságokkal és ebben az egyesület elnöke jár az élen, aki már 1999. évben három őzbakot lőtt arra hivatkozva, hogy hasmenősek voltak. A trófeabírálat egyik esetben sem történt meg. Ugyanabban az évben egy gímbikát lőtt, az elejtett vad nem került bíráló bizottság elé. Egy dámbika is terítékre került, amit az elnök feltehetően azért hagyott ott a rálövés helyétől néhány méterre, mert a trófeabírálatra alkalmatlannak értékelték volna. Minden esetben tájékoztatták a területi felügyelőt, azonban intézkedés nem történt, sőt kiderült, hogy egy őzbak kilövésével és hússal

ajándékozta meg őt 2002. július 25-én az elnök. Szintén az egyesület elnöke 2002. július 30. napján 500.000.- Ft értékű bakot lőtt, amelynek a húsa eltűnt. Az elnök a vadászház felújításáról kijelentette, hogy 500.000.- Ft túlszámlázás történt. A vadásztársaságnál 2004. decemberében nem jegyezték be a vadászati naplóba az őzsuta kilövéseket, ezért a vadászati hatóságnál jelezte az azonosító nélküli vadászatot.

2005. október 5-én **/személy 1/** telefonon tájékoztatta a felperest, hogy a ...-i iskola konyhájára azonosító nélküli őzeket szállítottak. Erről a felperes nyomban bejelentést tett a vadászati felügyelőségen, majd a helyszínen megjelent **/személy 2/** vadászati felügyelő, aki megállapította, hogy a bejelentés valós. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatal 2005. október 11. napján kelt, 301652/2005. számú határozatával a felperes kezdeményezésére indított hatósági eljárást megszüntette, mert a ...-i iskola konyhájára szállított őzek megnyúzott, fagyasztott állapotban voltak, ilyen esetben pedig az azonosító jel hiánya nem jogszabálysértő, vagyis jogosulatlan vadászat nem állapítható meg. Ugyanakkor az alperest 100.000.- Ft vadgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte a vadászati napló vezetésének hiányosságai miatt. Ugyanezen hatóság az egyesület hivatásos vadászának, **/személy 3/-nak** az állami vadászjegyét visszavonta, és az alperes tevékenységét új hivatásos vadász alkalmazásáig felfüggesztette.

2005. december 9. napján az egyesület fegyelmi tanácsa a felperest kizárás fegyelmi büntetéssel sújtotta. Határozatának indokolása szerint összeférhetetlen magatartást tanúsított, mert az egyesület jó hírnevét, tagjának személyét, illetőleg személyiségi jogait sértette a ...-i Földtulajdonosok Közösségének 2005. szeptember 16. napján tartott közgyűlésén történt felszólalásával, valamint a vadászati hatósághoz 2005. október 5. napján tett bejelentésével. A sértő, rágalmozó kijelentéseket nem támasztotta alá hivatalos eljárás, a jogosulatlan vadászatról pedig anélkül tett bejelentést, hogy annak tényéről meggyőződött volna. A felperes jogorvoslati kérelmére az alperes közgyűlése a fegyelmi határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az egyesület fegyelmi határozatának megsemmisítését kérte, elsődlegesen azért, mert a fegyelmi eljárás lefolytatására vonatkozó határidőket az alperes nem tartotta be, illetve érdemben arra hivatkozott, hogy a földtulajdonosok közgyűlésén az általa tapasztalt valós szabálytalanságokról számolt be, a vadászati hatóság ezt követően kétszer is megbírságolta az alperest, és új vadász alkalmazásáig a tevékenységét felfüggesztette.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy az eljárásra irányadó határidőket megtartotta, ugyanis 2005. szeptember 23. napján, majd október 18. napján rendelt el előzetes vizsgálatot, amelynek eredményeként a vizsgáló november 18. napján tett jelentést. Ezután rendelték el a fegyelmi eljárást, amelyről a felperest 2005. november 25. napján értesítették, majd a fegyelmi tanács a két ügyet egyesítve december 9. napján határozatot hozott.

Pf.II.20.093/2007/3. szám

Az elsőfokú bíróság 5.P.20.027/2006/16. számú, a keresetnek helytadó ítéletét a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.307/2006/3. számú végzésével hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy amennyiben a fegyelmi vétség az egyesület tagjaira, illetőleg az egyesületre nézve becsületsértő, rágalmozó, illetve személyiségi jogsértő kijelentések megtételében nyilvánul meg, úgy csak a büntető, illetőleg személyiségi jogi perben eljáró polgári bíróság hozhat döntést, vagyis a fegyelmi eljárásban nem lehet levonni ezen megnyilvánulások jogkövetkezményeit. Álláspontja szerint a fegyelmi szabályzat az említett fogalmakat általánosságban és nem jogi terminológiaként használja, ezért a fegyelmi vétség elkövetése megállapításának nem előfeltétele az, hogy a bíróság jogerősen megállapítsa előzetesen a személyiségi jogsérelmet, illetve a becsületsértést, rágalmozást. Utasította az elsőfokú bíróságot, hogy a tanúk vallomásának értékelésével a közvetlenség elvének figyelembevételével döntse el a jogvitát.

Az újabb eljárásban az elsőfokú bíróság továbbra is fenntartotta a most ismertetett jogi álláspontját és ezért a fegyelmi vétség elkövetésének vizsgálatára nem talált lehetőséget, vagyis a felperes keresetének helytadva megsemmisítette a fegyelmi határozatot.

Másodlagosan a bizonyítékok mérlegelése során arra következtetett, nem lehet megállapítani, hogy a társadalmi szervezet elnökének terhére rótt cselekmények mennyiben valósak. **/személy 4/** elnök tagadta a felperes által állított szabálytalanságok elkövetését, a vadásztársaságból kizárt tanúk és a felperes fiának vallomása elfogulatlannak nem tekinthető. **/személy 5/** vadászati felügyelő sem ismerte el, hogy az alperestől kilövési jogot, vadhúst kapott. A bizonyítatlanság tényét az alperes terhére értékelte, mert az egyesület tagjainak egy része elégedetlen volt az elnökkel, más tisztségviselőkkel, amely ellentétnek a felperes adott hangot. Arra következtetett, hogy a közös célok megvalósulását veszélyeztető légkör nem a felperes magatartására vezethető vissza. A hatósági bejelentés önmagában nem jogellenes, nem lehetett egyértelműen tisztázni, hogy a ...-i iskola konyhájára bevitt három őz milyen feldolgozottságú volt. A vadászati jogszabályok erről nem egyértelműen rendelkeznek, és a téves jogértelmezés a jogalkalmazók körében sem vezethet fegyelmi felelősségre vonásra. A fegyelmi tanács aránytalanul súlyos fegyelmi büntetést szabott ki.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt

eljárásban a másodfokú bíróság iránymutatása ellenére elsősorban a korábbi határozatában kifejtett álláspontjára hivatkozott, s a felperesi tényállítások bizonyítatlanságának következményét az alperes terhére értékelte. A vadásznaplóban nincs adat arra, hogy 1999. évben az elnök őzbakokat és gímbikát lőtt ki. Ha a ...-i iskola konyhájában a felperes megnézi az őzeket, meggyőződhetett volna arról, hogy milyen állapotú húst vittek oda, a fagyasztott őzhústra pedig nem kell azonosítót elhelyezni. Bejelentései szükségszerűen csorbították az alperes jó hírnevét, jogosulatlan vadászattal gyanúsította az egyesületet és annak tisztségviselőit. A perben a bíróságnak arról kellett határoznia, a fegyelmi vétség megvalósult-e, a fegyelmi büntetés arányos voltát nem vizsgálhatta.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés az alábbiak szerint **alapos**.

A tagsági jogviszony fegyelmi határozattal történt megszüntetése miatt indult peres eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy a felperes elkövette-e a fegyelmi szabályzat 1/h. pontja szerinti fegyelmi vétséget. Tanúsított-e olyan magatartást, amellyel az egyesület jó hírnevét, a társadalmi szervezet vagy tagjának személyét, személyiségi jogait sértette, kijelentései rágalmazó, becsületsértő jellegűek-e és ezek mennyiben voltak valóságok.

Az egyesület fegyelmi szabályzata szerint fegyelmi vétséget az követ el többek között, aki összeférhetetlen magatartást tanúsít. Ilyen magatartásnak minősíti a szabályzat különösen azt, ha a tag magatartásával a vadászegyesület jó hírnevét megsérti, a vadászegyesület más tagjának személyét vagy személyiségi jogait sérti, így különösen ha rágalmazást vagy becsületsértést követ el.

A most írtakból következik, hogy fegyelmi vétségnek minősül az összeférhetetlen magatartás, amelynek tartalmát a szabályzat példálódzóan felsorolta. Azt kell tehát vizsgálni a fegyelmi eljárásban, hogy a felperes tett-e olyan kijelentéseket, amelyek sértik az egyesület, vagy tagjainak személyét és jogait. Ezt a kérdést a fegyelmi eljárás során, illetőleg ebben a perben kell eldönteni, nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy eziránt külön büntető vagy polgári eljárás lefolytatása lenne szükséges. Az ítéletábra ezt az álláspontját a hatályon kívül helyező végzésében már leírta, az az elsőfokú bíróságra irányadó volt.

A Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. Az eset összes körülményének ismeretében kell állást foglalnia a bíróságnak arról, hogy melyik félnek áll érdekében a felhozott tény valóságának igazolása. Az

általános szabályok alapján egyértelmű, hogy azokat a tényeket, amelyek a keresettel szembeni védekezés alapjául szolgálnak, annak a félnek kell bizonyítani, aki védekezését érvényesíteni kívánja. A perben a felperes nem vitatta, hogy a fegyelmi határozat alapjául szolgáló 2005. szeptember 16. napján történt felszólalása az ismertetett tartalommal elhangzott és 2005. október 5. napján hatósági bejelentést tett egy telefonbeszélgetés nyomán. Mindebből az következik, hogy a felperesnek kellett bizonyítania a kijelentései valós voltát és a hatósági bejelentés megalapozottságát. A bizonyítási teher nem fordulhat át a társadalmi szervezetben kialakult rossz légkör miatt, és azért mert a felperes a tagok egy részének véleményét hangoztatta. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ettől eltérő álláspontra helyezkedett, hiszen a Pp. rendelkezéséből ilyen eljárási szabályra nem lehet következtetni (Pp. 164. § (1) bekezdés). A bizonyítatlanság a felperesi nyilatkozat valóságtartalma körében értékelhető és nem azt jelenti, hogy a tényállás nem állapítható meg.

A ...i Földtulajdonosok Közösségének 2005. évben tartott közgyűlésén a felperes kijelentette az alperesre utalva, hogy többen visszaélnek a vadászati joggal és a vadásztársaság elnöke 1999. évben három őzbakot lőtt arra hivatkozva, hogy hasmenősek voltak és gímikát ejtett trófeabírálat nélkül. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint vadászatról szóló korábban hatályos 1996. évi LV. tv. 57. § (1) bekezdése alapján a jogosult vadászterületén évente az éves vadgazdálkodási tervben meghatározott fajú és darabszámú vadat ejthet, illetőleg foghat el. A vadászati hatóság az éves vadgazdálkodási tervben meghatározott darabszámú, az elejtett vad megjelölésére alkalmas, sorszámmal ellátott azonosítót bocsát a jogosult részére. A (2) bekezdés értelmében a vadász a jogosult által rendelkezésre bocsátott azonosító jellel köteles a gímszarvast, az őzet megjelölni. Az 58. § (1) bekezdése szerint a jogosult - a vadászat formájától függetlenül - köteles a vadászat lefolytatásának utólagos ellenőrzésére alkalmas napló vezetéséről gondoskodni. 1999. évben a nem hivatásos vadászmesteri tisztséget betöltő felperes vezette a vadászati naplót, azonban ezen állatok kilövését nem jegyezte be, bár felelős volt a nyilvántartásért (Alapszabály III. fejezet). A beteg vad kilövéséről a 79/2004. (V.4.) FVM rendelet 27. §-a akként rendelkezik, hogy a vadállomány védelme és a vad kímélete miatt vadászati idényre való tekintet nélkül haladéktalanul el kell ejteni a súlyosan beteg és mozgásképtelen, illetve súlyosan sérült vadat. A vad egészségi állapotának megítélése általában a vadász feladata, aki vadegészségügyből is vizsgát tett. A korábban hatályos 30/1997. (IV.30.) FVM. rendelet erre vonatkozó konkrét szabályozást nem tartalmazott, de a tv. rendelkezéséből a magatartás jogszerűségére lehet következtetni, amit megerősít

/személy 2/, a földművelésügyi hivatal alkalmazottjának vallomása is. Mivel a beteg állat kilövése - feltéve, hogy megtörtént - az állatállomány védelme érdekében indokolt, nem valósulhatott meg a jogosulatlan vadászat. A gímszarvas lelövésére adat nem merült fel.

A felperes felszólalásában arra is utalt, hogy az elnök olyan dámbikát terített le, amelynek agancsa nem volt megfelelő, nem lehetett volna kilőni, ezért a helyszínen hagyta a tetemét. **/személy 6/** és **/személy 7/** tanúk látták az állatot, felhívták telefonon **/személy 4/-t**, aki elismerte, hogy azon a helyen lőtt. Azt állította azonban, hogy nem találta el a vadat. Ebből az következtethető, hogy nem kellő gondossággal járt el, mert nem győződött meg arról, hogy a lövés talált-e és a vad megjelölésének szabályait megsértette.

/Személy 5/, aki hatósági alkalmazásban vadászati felügyelőként tevékenykedett, azt vallotta, hogy egy alkalommal vaddisznóhajtásra hívta meg a vadásztársaság elnöke, ami eredménytelen volt. Nem fordult elő, hogy kilövési jogosultságot kapott. A teríték nyilvántartás elébe tárása után elismerte, 2002. július 25-én is részt vett vadászon, bár az nem tűnt ki a nyilvántartásból, hogy ki ejtette el a vadat.

Nem nyert bizonyítást, hogy az elnök 2002. július 30. napján 500.000.- Ft értékű bakot lőtt, amelynek húsa eltűnt, hogy a vadászház felújítása során 500.000.- Ft-ot túlszámlázott, illetve, hogy 2004. decemberében nem jegyezték be az őzsuta kilövéseket. **/Személy 8/** tanúvallomásából az állapítható meg, hogy az alperesi társaság a vadhúst értékesítette számla ellenében és a földtulajdonosoknak juttatott belőle vadkár esetén kártérítésként.

2005. október 5. napján a felperes azt jelezte a hatóság felé, hogy három darab szőrben-bőrben lévő azonosító jel nélküli őzet szállítottak a ...-i iskola konyhájába. Ezzel szemben a földművelésügyi hivatal határozatából megállapíthatóan 3 db nyúzott lefagyasztott őzről volt szó, amelyből kettőben elhelyeztek azonosítót. A 79/2004. (V.4.) FVM. rendelet 44. § (4) bekezdése alapján a behelyezett azonosító jelnek a vad csánkján történő megőrzése a vad - egész vagy zsigerelt teste - feldolgozásáig kötelező. Mivel a vad feldolgozása annak nyúzásával megkezdődött, a nyúzást követően az egyedi azonosító megőrzése sürgősen volt, ezért a hivatal határozatával az eljárást megszüntette. A téves tartalmú bejelentésre azért került sor, mert a felperes nem győződött meg személyesen a helyszínen az őzek állapotáról, ami nem jogértelmezési tévedés.

A felperes 2005. szeptember 16. napján történt felszólalásából az bizonyult valósnak, hogy az elnök egy dámbika kilövésekor gondatlanul járt el, **/személy 5/** vadászati felügyelőt meghívta vadászatra és vadkár rendezésére kártérítés helyett az érdekelteknek vadhúst adott. Valótlan tartamúak azonban az elnök és a vadásztársak jogosulatlan vadászatára, a társadalmi szervezet vagyonának nem megfelelő kezelésére, a számviteli fegyelem megsértésére vonatkozó kijelentései. Ezenkívül megalapozatlan hatósági bejelentést tett, amelynek igazságtartalmáról

előzőleg nem győződött meg. Így a felperes a terhére rótt fegyelmi vétséget elkövette, azaz tévedett az elsőfokú bíróság amikor a fegyelmi határozatot megsemmisítette. A

társadalmi szervezet valamely szerve támadott határozatának felülvizsgálatánál a bíróságnak a társadalmi szervezet autonómiájára, önkormányzó jellegére, valamint arra kell figyelemmel lenni, hogy a tagok maguk határozzák meg a működés rendjét, ezen belül a tagsági viszony létesítésének, illetve megszűnésének feltételeit. A bíróság csak akkor semmisítheti meg a társadalmi szervezet valamely szervének határozatát, ha a határozat törvénysértő, vagy a társadalmi szervezet belső szabályzataiba ütközik. A felperes által támadott közgyűlési határozat megfelel az alperes alapszabályának, annak enyhítésére a bíróság nem jogosult.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az eljárás során felmerült költségeinek a megtérítésére, amely a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban álló ügyvédi munkadíj, illetve költség összege, figyelemmel a megismételt eljárásra is.

S z e g e d , 2007. május 30.

Dr.Sághy László sk.
a tanács elnöke

Dr.Rakita Zsuzsanna sk.
előadó bíró

Zanócné dr.Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró